

SERIE 3

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

MARTA (amb **indignació**, *eixugant-se repetidament els ulls*): Tampoc **ho** creureu això de que jo era molt pobreta? Veureu: jo tenia una mare que era cega. Ho sentiu? I no he tingut ningú més. [...] Però una mare sí que la tenia! I ella i jo **captàvem** per ciutat, allà baix a Barcelona. [...] ens posàvem a les escales d'una iglésia que tenia una porta que no s'acabava mai d'alta, i allí ens estàvem. Qui havia sigut el meu pare de bo de bo? Jo no ho he sapigut mai. D'ençà de quan, captàvem? Oh! Potser abans de néixer jo, que captàvem. Jo a la mare l'havia vist sempre amb la mà estesa al portal de l'iglésia [...]. Un dia [...] ja no érem ella i jo soletes que captàvem: al costat s'hi va asseure a captar un home, que... jo em vaig creure que tampoc hi veia, perquè pensava aleshores que era cego tothom que captava. I no sé com va ser que aquell home mig **tolit**, tot roig de cara, i de barba blanca, va acabar vivint amb la mare; i ells dos se pegaven, i reien. Mes a mi aquell home ni mai m'havia pegat ni fet una festa; ni me'n recordo que mai m'hagués dit ni una sola paraula. Passaren anys [...] i un matí la mare no es va **llevar**, i als peus del llit me vaig trobar amb aquell home que plorava. La mare no havia plorat mai, [...] i m'havia arribat a creure també que els cegos, que no tenien ulls per a veure-hi, tampoc els tenien per a **vessar** llàgrimes: i per això vaig conèixer que aquell home no era cego de bo de bo, perquè plorava. La mare s'havia mort, i jo em vaig trobar tota sola. I quina cosa més estranya! Aquell home tan callat i tan fred amb mi es va trobar que m'estimava com un pare, i no es sabia aconsolar de la mort de la pobreta mare meva, [...] amb los ulls més entelats que mai, i amb la mà dreta estesa, que semblava que encara anés a captar alguna cosa a l'altra vida.

TOMÀS (*plorant*): Digues, digues.

MARTA: I a l'endemà se **l'**endugueren al cementiri, a la mare, i jo hi vaig anar al darrera amb aquell home; i quan ja li havien tirada tota la terra a sobre, jo me'n vaig adonar que li havia dit a aquell home: "I ara què farem, pare? [...]"

TOMÀS (*plorant*): Conta, conta; i acaba aviat!

MARTA: [...] Doncs vàrem tornar a la porta de la iglésia, i com jo anava espigant-me i veia passar tantes noieta de ma edat amb la robeta bonica de les festes, jo que li vaig dir al pare un dia que no havíem arreplegat gaires dinerons: "Pare, i si treballéssim"? I ell al cap d'una estona em va dir que ja el buscaria el treball per tots dos. I mai aquell treball va arribar. Fins que vam saber que als pobres els recollien per a tancar-los, i ens en vam anar de Barcelona tot captant, sinó que ell ja mai més va fer el cego.

Adaptació feta a partir del text d'Àngel Guimerà. *Terra baixa*. Barcelona: Edicions 62, 1979, p. 194-195. [1a ed., 1897]

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La Marta i la seva mare captaven a Barcelona.	☒	☐
b) Un home de barba fosca va acabar vivint amb la mare de la Marta.	☐	☒
c) L'home que vivia amb la Marta i la seva mare es feia passar per cec.	☒	☐
d) El pare adoptiu de la Marta va trobar feina de seguida a Barcelona.	☐	☒
e) La Marta i el seu pare adoptiu van haver de marxar de Barcelona perquè no volien treballar.	☐	☒

1.2. Trobeu en el text els cinc mots o expressions que poden funcionar com a sinònims dels mots o les expresions següents. [0,5 punts] [0,1 per a cada ítem]

- a) Plorar: vessar llàgrimes
- b) Enuig: indignació
- c) Paralitzat: tolit
- d) Es va aixecar: es va llevar
- e) Pidolàvem, demanàvem caritat: captàvem

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts] [0,25 per a cada ítem]

- a) Tampoc **ho** creureu això de que jo era molt pobreta?
que era molt pobreta
- b) I a l'endemà se **l'**endugueren al cementiri, a la mare, i jo hi vaig anar al darrera amb aquell home.
la mare

PAU 2018

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Llengua catalana i literatura**

- 1.4. Expliqueu, en tres línies com a màxim, per què en Tomàs plora. [0,5 punts] [El descompte per faltes apliqueu-lo al còmput general. Aquí valoreu l'exercici de comprensió: És clar que ho ha entès bé 0,5 punts; sembla que ho ha entès 0,25].

Resposta possible:

En Tomàs es commou amb la història de la Marta. S'adona que ha tingut una infantesa trista. Sense haver conegut el seu pare, vivia en la pobresa amb la seva mare, que era cega. Les dues demanaven caritat per viure. La mare mor i la Marta es troba tota sola.

- 1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

- 1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu com eren els dos fills de la Natàlia i en Quimet, l'Antoni i la Rita, a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. [1 punt] [El descompte per faltes apliqueu-lo al còmput general. Aquí valoreu la idoneïtat de la resposta: Correcta i pertinent: 1 punt; resposta parcial: 0,5; no pertinent: 0 punts]

Resposta possible:

L'Antoni, el fill gran, és obedient i tímid. Queda marcat per l'experiència que va tenir quan el van portar a la colònia per a nens refugiats durant la guerra. La Rita s'assembla a en Quimet, tant físicament com psicològicament. És tossuda i té unes idees avançades per a la seva època.

- 1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La Natàlia és feliç casada amb en Quimet.	☐	☒
b) L'Antoni continua anomenant Colometa a la Natàlia.	☐	☒
c) L'Antoni, l'adroguer, venia veges per als coloms.	☒	☐
d) La senyora. Enriqueta de vegades té cura del fills de la Natàlia mentre ella treballa.	☒	☐
e) El fill de la Natàlia no vol treballar d'adroguer.	☐	☒

- 1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Sebastià organitza el casament de la Marta i en Manelic.	☒	☐
b) En Manelic es casa per conveniència.	☐	☒
c) Tot el poble sabia la finalitat del casament de la Marta i en Manelic menys en Tomàs, l'ermità.	☒	☐
d) La Marta explica el seu passat, però ningú no la creu.	☐	☒
e) En Manelic mata en Sebastià d'un cop al cap.	☐	☒

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriuiu el fragment següent del text canviant els temps verbals de passat perifràstic a passat simple. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt]

[El descompte per faltes apliqueu-lo al còmput general. Aquí cal valorar el canvi de temps verbal. Cal descomptar 0,1 punts per cada forma que no s'ha modificat adequadament fins a un mínim de 0 punts.]

Doncs vàrem tornar a la porta de la iglésia. [...] I ell al cap d'una estona em va dir que ja el buscaria el treball per tots dos. I mai aquell treball va arribar. Fins que vam saber que als pobres els recollien per a tancar-los, i ens vam anar de Barcelona tot captant, sinó que ell ja mai més va fer el cego.

Doncs **tornàrem** a la porta de la iglésia. [...] I ell al cap d'una estona em **digué** que ja el buscaria[,] el treball[,] per a tots dos. I mai aquell treball **arribà**. Fins que **sabérem** que als pobres els recollien per a tancar-los, i ens **n'anàrem** de Barcelona tot captant, sinó que ell ja mai més **féu** el cego.

2.2. En el text es relata la infantesa de la Marta: una infantesa pobra i desgraciada. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, sobre la por a la pobresa o a les persones pobres (fenomen que rep el nom de *aporofòbia*), en què reflexioneu sobre les causes d'aquesta por i suggeriu possibles solucions. [2 punts]

Resposta oberta.

Comentari sobre la correcció:

A finals de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans ha aprovat algunes novetats normatives, amb una moratòria de quatre anys. Es recomanava en la reunió amb els professors de començament de curs que els estudiants fossin coherents en les respostes tot emprant unes normes o unes altres sense interferències:

- a) pel que fa a l'ortografia, es poden donar per bones tant les solucions que segueixen la norma anterior com les que segueixen la norma publicada a l'*Ortografia catalana* (2017). Aquesta solució doble afecta sobretot els accents diacrítics, les vocals epentètiques en compostos (*angioespasme, arterioesclerosi*), l'ús del guionet en sintagmes nominals (*manifestació pro-dret a decidir, ex-directora general*), o la grafia *rr* de sons ròtics en paraules prefixades (*arrítmia, correferent*).
- b) Pel que fa a la gramàtica, cal tenir en compte que a l'examen es demana un text formal. En aquest sentit, i de cara a la correcció d'aquesta prova, podem dir que la norma no ha canviat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

Recordeu que cal aplicar els criteris d'adequació (al registre formal i al contingut que es demana), coherència (estructura del text i de les idees exposades) i cohesió (oracions ben construïdes). En aquest sentit, els 2 punts de l'exercici es poden graduar en segments de 0,25 punts.

Cal marcar clarament les faltes d'ortografia, lèxic i gramàtica, i descomptar 0,1 punts per cada falta detectada, sense límit, en el còmput general que es trasllada a la primera pàgina.

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

“Astronauta!”. Aquest és el crit que fan molts nens i nenes quan els pregunten què volen ser de grans. Quan creixen la idea sol **anar-se'n en orris**, perquè convertir-se en home de l'espai exigeix uns sacrificis físics i intel·lectuals fora de mida. Però el somni de viatjar a les estrelles roman en molta gent que mira **embadalida** el cel cada nit. Per això, darrere la idea del turisme espacial molts hi veuen una oportunitat de negoci.

Ja fa anys que la idea de viatjar a l'espai com a turista ha deixat de ser una **quimera**. Ha estat així gràcies a projectes com Virgin Galactic, amb el qual Richard Branson vol posar turistes en òrbita, amb una llista d'espera formada per noms tan populars com Justin Bieber o Ashton Kutcher. El projecte de Branson no és nou, i a molts els sonaria a excentricitat, si no fos perquè comencen a aparèixer moltes altres iniciatives similars, amb inversors potents al darrere i amb calendaris establerts.

Qui té previst oferir el seu primer vol suborbital abans que acabi el 2014 és la companyia holandesa Space Expedition Corporation. Per 71.000 euros, la companyia promet un vol a cent quilòmetres d'altura, superant la línia de Kármán, que separa oficialment l'atmosfera de l'espai exterior. Quaranta-cinc minuts de vol complet. Space Expedition Corporation ja ha venut uns tres-cents d'aquests viatges arreu del món, mitja dotzena a l'Estat espanyol.

Els contractants són persones de perfils molt diferents: des d'un multimilionari a qui ja no **li** queda cap excentricitat per fer a la Terra fins a un jove d'origen asiàtic amb ganes de provar les últimes tendències i capacitat per a pagar-les, passant per un veterà empresari del món de la construcció. El punt en comú entre ells és fàcil d'endevinar: una cartera ben plena. Els viatges espacials són per a gent molt **adinerada**, però ja no es demanen les fortunes siderals de fa uns anys, només a l'abast d'estrelles histriòniques. Per a qui s'**ho** pugui permetre, avui costen el mateix que un cotxe car.

Per aquest motiu el turisme espacial és terreny adobat per a l'aparició de nous agents, disposats a demostrar que de maneres d'anar a l'espai n'hi ha de diverses. L'oferta de Noon es basa a poder observar el planeta des de trenta-sis quilòmetres d'altura, als quals s'ascendeix en una càpsula acoblada a un globus **impulsat** per heli. Ni naus espacials, ni satèl·lits ni coets: un globus que triga dues hores a agafar l'altura desitjada, i des de la qual ja es pot observar la cobertura de la Terra i distingir el blau del cel terrestre i el negre de l'espai. Després de dues hores d'observació, la càpsula descendeix durant prop d'una hora amb l'ajuda d'un paracaigudes. El cost de l'experiència: 110.000 euros.

Darrere de tot plegat hi ha una idea bàsica: la conquesta de l'espai ja no està tan sols en mans de les grans agències públiques com la NASA o de gegants aeronàutics, sinó que també és una parcel·la apta per a empreses privades que vulguin explotar tant l'àmbit turístic com el tecnològic. Hi ha terreny per competir i per fer-hi diners.

Adaptació feta a partir del text de Vern BUENO. “Turisme espacial: de la ciència ficció a l'oportunitat de negoci”. El Món. Via Empresa [en línia], 17 de juny de 2014.

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La idea del turisme espacial supera la ciència-ficció.	☒	☐
b) Per a fer turisme espacial encara no hi ha llista d'espera.	☐	☒
c) Per a observar l'espai no es podria fer servir un globus.	☐	☒
d) Ara com ara, el preu dels viatges espacials s'aproxima al d'un cotxe car.	☒	☐
e) La conquesta de l'espai és exclusiva de la NASA.	☐	☒

1.2. Trobeu en el text els cinc mots o expressions que poden funcionar com a sinònims dels mots següents. [0,5 punts] [0,1 per a cada ítem]

- a) Utopia: quimera
- b) Rica: adinerada
- c) Extasiada: embadalida
- d) Fracassar: anar-se'n en orris
- e) Impel·lit: impulsat

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts] [0,25 per a cada ítem]

- a) Els viatges espacials són per a gent molt adinerada, però ja no es demanen les fortunes siderals de fa uns anys, només a l'abast d'estrelles histriòniques. Per qui s'**ho** pugui permetre, avui costen el mateix que un cotxe car.

Fer/Pagar un viatge espacial

- b) Els contractants són persones de perfils molt diferents: des d'un multimilionari a qui ja no **li** queda cap excentricitat per fer a la Terra fins a un jove d'origen asiàtic amb ganes de provar les últimes tendències i capacitat per a pagar-les, passant per un veterà empresari del món de la construcció.

al multimilionari

- 1.4.** Expliqueu, en tres línies com a màxim, per què en el turisme espacial hi ha terreny per a competir i per a fer-hi diners. [0,5 punts] [El descompte per faltes apliqueu-lo al còmput general. Aquí valoreu l'exercici de comprensió: Ha identificat clarament la tesi 0,5 punts; l'ha identificat a mitges 0,25].

Resposta possible:

El turisme espacial està destinat inicialment a gent excèntrica i que té diners, que vol fer coses diferents de les que fa tothom. El fet de rebaixar-ne els preus augmenta l'interès de possibles clients que poden fer realitat el somni de la seva infantesa.

- 1.5.** Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

- 1.5.1.** En un màxim de cinquanta mots, expliqueu per què la Natàlia vol matar els coloms i desfer-se del colomar, a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. [1 punt] [El descompte per faltes apliqueu-lo al còmput general. Aquí valoreu el coneixement de l'obra: Indicacions clares 1 punt; indicacions parcials 0,5; si no s'acosta a la resposta possible 0 punts]

Resposta possible:

Els coloms, que són un caprici d'en Quimet i representen la il·lusió d'un hipotètic negoci, envaeixen progressivament la casa de la Natàlia, l'embruten i l'empudeguen. Ella s'escarrassa a netejar-los, a comprar-los veces i a tenir-ne cura. Cansada del colomar, fa malbé els ous i ataca les cries dels coloms.

- 1.5.2.** Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Quimet treballava d'ebenista.	☒	☐
b) L'Antoni, en néixer la seva germana Rita, no se sent engelosit.	☐	☒
c) La mare d'en Quimet va morir d'un atac de cor un dia que hi va haver un bombardeig.	☐	☒
d) La Natàlia volia acabar amb la seva vida i la dels seus fills fent servir lleixiu.	☐	☒
e) La Natàlia, un cop casada amb l'Antoni, tenia por que tornés en Quimet.	☒	☐

- 1.5.3.** Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Sebastià es comporta com un cacic a les seves terres.	☒	☐
b) La Marta tenia deu anys quan va conèixer en Sebastià.	☐	☒
c) Barcelona, d'on prové la Marta, es pot considerar una Terra Baixa.	☒	☐
d) Les darreres paraules d'en Manelic, a la fi de l'obra, són: "He mort en Sebastià".	☐	☒
e) A la fi, la Marta i en Manelic no poden retornar a la Terra Alta.	☐	☒

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriuiu el fragment següent del text tot passant els temps verbals en present a formes de passat. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt] [0,1 per a cada ítem]

[Si substitueixen les expressions marcades amb formes incorrectes, cal descomptar 0,1 i no cal tornar-ho a comptar com a falta de llengua en el còmput general. Les faltes ortogràfiques, lèxiques o gramaticals que es detectin fora d'aquests 10 expressions sí que cal marcar-les i aplicar-ne el descompte corresponent en el còmput general.]

Aquest és el crit que fan molts nens i nenes quan els pregunten què volen ser de grans. Quan creixen la idea sol anar-se'n en orris, perquè convertir-se en home de l'espai exigeix uns sacrificis físics i intel·lectuals fora de mida. Però el somni de viatjar a les estrelles roman en molta gent que mira embadalida el cel cada nit. Per això, darrere la idea del turisme espacial molts hi veuen una oportunitat de negoci.

Proposta:

Aquest **era** el crit que **feien** molts nens i nenes quan els **preguntaven** què **volien** ser de grans. Quan **creixien** la idea **solia** anar-se'n en orris, perquè convertir-se en home de l'espai **exigia** uns sacrificis físics i intel·lectuals fora de mida. Però el somni de viatjar a les estrelles **romania** en molta gent que **mirava** embadalida el cel cada nit. Per això, darrere la idea del turisme espacial molts hi **veien** una oportunitat de negoci.

2.2. En el text s'expliquen les oportunitats de negoci que representen els viatges a l'espai. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què valoreu la idoneïtat de la iniciativa i els avantatges i desavantatges que pot suposar per als viatgers. [2 punts]

Resposta oberta.

Comentari sobre la correcció:

A finals de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans ha aprovat algunes novetats normatives, amb una moratòria de quatre anys. Es recomanava en la reunió amb els professors de començament de curs que els estudiants fossin coherents en les respostes tot emprant unes normes o unes altres sense interferències:

- pel que fa a l'ortografia, es poden donar per bones tant les solucions que segueixen la norma anterior com les que segueixen la norma publicada a l'*Ortografia catalana* (2017). Aquesta solució doble afecta sobretot els accents diacrítics, les vocals epentètiques en compostos (*angioespasme, arterioesclerosi*), l'ús del guionet en sintagmes nominals (*manifestació pro-dret a decidir, ex-directora general*), o la grafia *rr* de sons ròtics en paraules prefixades (*arrítmia, correferent*).
- Pel que fa a la gramàtica, cal tenir en compte que a l'examen es demana un text formal. En aquest sentit, i de cara a la correcció d'aquesta prova, podem dir que la norma no ha canviat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

Recordeu que cal aplicar els criteris d'adequació (al registre formal i al contingut que es demana), coherència (estructura del text i de les idees exposades) i cohesió (oracions ben construïdes). En aquest sentit, els 2 punts de l'exercici es poden graduar en segments de 0,25 punts.

PART COMUNA**3. Reflexió lingüística [3 punts en total]**

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats.
[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Veureu: jo tenia una mare que era cega.

- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement de l'adjectiu

Aquest és el crit que fan molts nens i nenes quan els pregunten què volen ser de grans.

- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement o objecte directe
- oració subordinada adverbial condicional
- oració subordinada adverbial de complement o objecte directe
- oració subordinada substantiva interrogativa de complement o objecte directe

Ja fa anys que la idea de viatjar a l'espai com a turista ha deixat de ser una quimera.

- complement o objecte directe
- atribut
- complement predicatiu
- complement del nom

Des d'un multimilionari a qui ja no li queda cap excentricitat per fer a la Terra fins a un jove d'origen asiàtic amb ganes de provar les últimes tendències i capacitat per a pagar-les, passant per un veterà empresari del món de la construcció.

- complement o objecte directe
- complement del nom
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)

Qui té previst oferir el seu primer vol suborbital abans que acabi el 2014 és la companyia holandesa Space Expedition Corporation.

- subjecte
- complement o objecte directe
- complement o objecte indirecte
- complement circumstancial (o adjunt)

Però el somni de viatjar a les estrelles roman en molta gent que mira embadalida el cel cada nit.

- complement o objecte directe
- subjecte
- complement circumstancial (o adjunt)
- complement predicatiu

... i com jo anava espigant-me i veia passar tantes noietes de ma edat amb la robeta bonica de les festes, jo que li vaig dir al pare un dia que no havíem arreplegat gaires diners: "Pare, i si treballéssim"?

- complement o objecte directe
- complement del nom
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)

La conquesta de l'espai ja no està tan sols en mans de les grans agències públiques com la NASA ni de gegants aeronàutics, sinó que també és una parcel·la apta per a empreses privades que vulguin explotar tant l'àmbit turístic com el tecnològic.

- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració coordinada
- oració subordinada adverbial consecutiva

I a l'endemà se l'endugueren al cementiri, a la mare, i jo hi vaig anar al darrera amb aquell home.

- complement predicatiu
- complement de l'adjectiu
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)

... i per això vaig conèixer que aquell home no era cego de bo de bo, perquè plorava.

- oració subordinada adverbial consecutiva
- oració subordinada substantiva de complement o objecte
- oració subordinada adverbial causal
- oració subordinada substantiva de subjecte

3.2. Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts] [0,1 per a cada ítem]

- a) Va anar a veure en Joan perquè li solucionés el problema. La veritat és que no sé per què se'n refia. (PERQUÈ / PER QUÈ)
- b) Si no t'afanyes no trobaràs la peixateria oberta. -És igual. No menjaré peix, sinó carn. (SINÓ / SI NO)
- c) Estic tan esgotat de tant parlar que me n'aniria a dormir ara mateix. (TAN / TANT)
- d) No he trobat pa enlloc . -Si haguessis anat a la botiga de la plaça en lloc del supermercat, n'hauries trobat. (ENLLOC / EN LLOC)
- e) Et demanava si volies gens de sucre al cafè, però veig que no em dius res . (GENS / RES)

3.3. Completeu les oracions següents amb la forma verbal simple correcta del verb que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts] [0,1 per a cada ítem]

- a) Jo m'asseguraria que cabessin (CABRE) els mobles a la furgoneta. Així no hauríem de fer dos viatges.
- b) És millor que us abstingueu (ABSTENIR) de fer cap comentari que el pugui ferir.
- c) L'han inclòs (INCLOURE) a la llista de creditors, i ell s'ho ha pres molt malament.
- d) El policia li va demanar que sequés (SEURE) i que li expliqués com s'havia produït l'accident.
- e) No vulqueu (VOLER) anar tan de pressa, vosaltres, que prendreu mal.

3.4. Subratlleu **NOMÉS** les cinc grafies corresponents a sons nasals que s'assimilen al punt d'articulació de la consonant següent. [0,5 punts] [0,1 per a cada ítem]

Estava ben enfadat amb la Maria. L'havia insultat i havia fet creure a tothom que la seva feina era un nyap. Eren dos i a sobre estaven malavinguts.

3.5. Completeu les oracions següents amb els verbs o adjectius adequats, derivats dels mots que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts] [0,1 per a cada ítem]

- a) El full està tot moll i el text que hi havia ha esdevingut il·legible. (LLEGIR)
- b) Tres enginyers informàtics han creat nous sistemes d'emmagatzemament / enmagatzematge de dades i d'intercanvi d'arxius digitals. (MAGATZEM)
- c) A la pel·lícula, aquella bèstia va matar quatre homes i va esbudellar una dotzena de cavalls. (BUDELL)
- d) La manca de notícies de la seva filla va anguniejar els pares. (ANGÚNIA)
- e) Té molt mal de coll i se li ha enrogallat la veu. (ROGALL)